

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sectio I. Variæ circa Entis supernaturalis conceptum sententia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO DVODECIMA.

De Ente supernaturali.

AD plenam questionis precedente Disputatione discussa intelligentiam, Darine scilicet possit creatura, quæ naturaliter videre possit Deum, subnectenda necessariò hæc de Entis supernaturalis notione, utpote quæ maximam cum illâ habet connexionem, & utraque iisdem fermè nititur principiis. Quamvis ergo alibi eam ut plurimum tractari videam, ejus tamen discussionem nullo modo existimo differendam.

SECTIO PRIMA.

Varie circa Entis supernaturalis conceptum sententiæ.

I. AC de re copiosissimè P. Ripalda in Opere illò de Ente supernaturali, ubi eam accuratè discutit. Eandem quæstionem satis fusè disputat P. Arriaga hîc, Disp. tertiâ. Ego præfixæ mihi brevitatis memor, quàm paucissimis eam perstringere conabor.

II. Inprimis itaque, non in eo situs est conceptus supernaturalitatis, quòd res aliqua connexionem habeat cum Deo ut Trino, ut aliqui affirmant. Ratio est; multa namque sũt supernaturalia, quæ non connectuntur peculiariter cum Deo ut Trino. Primò enim in virtutibus infusis Justitiæ, Misericordiæ, Humilitatis, &c. nulla relacet hujusmodi connexio, quæ tamen secundùm omnes sũt supernaturales. Deinde actus fidei, quo quis sicut oportet, credit Deum esse Unum, qualem & nos frequenter elicimus, & Judei, dum apud eos esset vera Dei Ecclesia, passim exercebant, (paucissimis siquidem notum erat mysterium Trinitatis) erat supernaturalis. Tertio actus, quo hæreticus quispian affirmat vel negat Trinitatem, est naturalis, & tamen peculiarem habet cum hoc mysterio connexionem: ergo ratio naturalitatis & supernaturalitatis non rectè in eo statuitur, quòd quid peculiariter connectatur, vel non connectatur cum Deo ut Trino. Videatur P. Arriaga citatus sect. 2. subsecctione primâ, ubi hoc latius profequitur.

III. Aliâ viâ incedit P. Alarcon i. p. disp. 2. cap. 8. Ait itaque in hoc consistere rationem supernaturalitatis, quòd sit perfectio quædam intrinseca, res omnes quæ hæcenus creatæ sũt, & alias hîcæ similes excedens, iisque sit indebita. Unde, inquit, quamvis gratia habitualis, substantiæ alicui creabili esse possit debita, non tamen sequitur, eam non esse supernaturalem, cum naturis omnibus seu substantiis de factò creatis, & aliis iis similibus sit indebita, quod sufficere asserit, ut censerî possit supernaturalis.

IV. Sed contra: hinc enim sequitur, si Deus superioris ordinis Angelum ad eos, qui de factò sũt, crearet, eum fore supernaturalem; res enim omnes de factò creatas, & alias iis similes in perfectione excederet, in quo, secundùm hanc sententiam, situs est conceptus supernaturalitatis.

Dices, hujusmodi Angelum non fore supernaturalem: non enim posset elicere supernaturales operationes. Contra primò: Ergo in eo non consistit notio supernaturalitatis, quòd res aliqua in perfectione superet substantias de factò creatas, & alias iis similes. Contra secundò: Angelus namque iste, secundùm hunc procedendî modum, posset elicere actus supernaturales; posset enim operari proportionatè ad suam naturam, sicque operationes tantò aliarum substantiarum operationibus perfectiores elicere, quantò Angelus ille alios Angelos & substantias in perfectione excedit: si ergo substantia substantias omnes creatas, aliasque iis similes, in perfectione excedens sit supernaturalis, operationes quæ creatarum omnium substantiarum operationes superant, similiter erunt supernaturales. Quare juxta hanc sententiam, posset Angelus ille credere & amare Deum supernaturaliter, cum tantò perfectiùs amare eum posset præ reliquis Angelis, quantum eos superat in entitate.

Tertia hæc de re nonnullorum sententia est, illud esse supernaturale, quod est supra omnem naturam seu substantiam, quæ pro eodem passim à Philosophis usurpantur. Hanc sententiam fusè refert & impugnat P. Hærice, i. p. d. 48. c. 2. n. 17. & sequentibus. Eam nihilominus non pauci sequuntur ex recentioribus, & acriter defendit P. Arriaga hîc, d. 3. sect. 1. & 3. plurimisque adductis fulsime circa eam discurrit.

Illud mihi in hac opinione primò displicet: Deus enim est Ens supernaturale; hæc siquidem appellatio dignitati ejus inprimis congruit, ejusque à substantiis omnibus creabilibus distantia & elevatior existendi modus per eam optimè declaratur: & tamen secundùm hos auctores esset ens naturale, cum sit substantia, & veram ac propriam habeat naturam; ergo non est supra omnem naturam & substantiam, ergo non est Ens supernaturale.

Secundò: quæstio à Theologis omnibus proponitur, darine possit substantia supernaturalis: in hac autem sententiâ, inanis planè, & in ipsis terminis implicans est hæc quæstio: perinde enim est, ac si quis quæreret, num dari possit substantia supra omnem substantiam: quis autem sanæ mentis hoc inquireret, cum luce clarius sit, nullam hujusmodi reperiri substantiam posse. Ulterior ergo supernaturalitatis notio indaganda.

V.
Posset ille Angelus elicere operationes supernaturales.

VI.
Tertia sententia ait, id esse supernaturale, quod est supra omnem naturam seu substantiam.

VII.
Deus est Ens supernaturale.

VIII.
Impugnatur prior sententia ex communi sensu Theologorum.

SECTIO